

Väljaandja:	Majandus- ja taristuminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	16.04.2017
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	11.04.2019
Avaldamismärge:	RT I, 13.04.2017, 4

Korterelamute rekonstrueerimise toetuse andmise tingimused

Vastu võetud 20.03.2015 nr 23
RT I, 24.03.2015, 2
jõustumine 27.03.2015

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
21.12.2015	RT I, 31.12.2015, 2	03.01.2016
10.04.2017	RT I, 13.04.2017, 3	16.04.2017

Määrus kehtestatakse [perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse](#) § 14 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Kohaldamisala

(1) Määrus on kehtestatud „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020” prioriteetse suuna „Energiaühendus” meetme „Energiaühenduse saavutamise elumajanduses” tegevuse „Korterelamute rekonstrueerimise toetamine” eesmärkide elluviimiseks.

(2) Toetust antakse vastavalt Vabariigi Valitsuse 8. mai 2014. a korraldusega nr 199 heakskiidetud uuendatud „Konkurentsivõime kava „Eesti 2020”” ja selle tegevuskavas aastateks 2014–2018 toodud valitsuse poliitika põhisuuna „Majanduse üldise ressursi- ja energiamahukuse vähendamine” meetmele „Energiasääst”, mis on suunatud energia lõpptarbimise vähendamise saavutamisele hoonete energiaühendust suurendavate meetmete elluviimisel.

(3) Toetust antakse käesoleva määruse §-s 8 sätestatud tegevuste elluviimiseks enne 1993. aastat ehitatud ja kasutusse võetud korterelamu suhtes, milles on moodustatud korteriühistu või mis on tervikuna linna või valla omandis.

(4) Tervikuna valla või linna omandis olevatele korterelamute projektidele eraldatakse toetusteks taotluste rahastamise eelarvest maksimaalselt üks kolmandik.

(5) Toetust ei anta taotlejale nende §-s 8 sätestatud tegevuste elluviimiseks, milleks on taotleja varasemalt rakendusüksuselt toetust saanud.

§ 2. Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

(1) Toetuse andmise ja käesoleva määruse §-s 8 sätestatud tegevuste elluviimise eesmärk on:

- 1) olemasoleva elumisektori kaasajastamine ning avaliku ruumi ja elukeskkonna parendamine;
- 2) olemasolevate korterelamute energiaühenduse ja parema sisekliima saavutamise ning taastuvenergia kasutuselevõtu soodustamine;
- 3) kodumajapidamiste energiakulude vähendamine ja
- 4) energiasõltuvuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine, energiasäästu ja -varustuskindluse tagamine, läbi mille avaldatakse positiivset mõju keskkonnale ja majandusele.

(2) Määrus panustab meetme järgmiste väljund- ja tulemusnäitajate saavutamisesse:

- 1) paranenud energiakasutusega kodumajapidamiste (korterite) arv;

- 2) rekonstrueeritud hoonete netopindala;
- 3) arvestuslik keskmine energiasääst rekonstrueeritud korterelamutes.

§ 3. Rakendusüksus ja -asutus

(1) Rakendusüksus on vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 12 lõike 3 alusel Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse meetmete nimekirjale” sihtasutus KredEx.

(2) Rakendusasutus on vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 12 lõike 3 alusel Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse meetmete nimekirjale” Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

§ 4. Terminid

Käeolevas määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

[RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

1) energiamärgis – energiatõhususe miinimumnõuetele vastavuse tõendaja, mis peab vastama ehitusseadustiku § 66 lõike 6 alusel kehtestatud nõuetele;

[RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

2) korterelamu – elamu, milles on kolm või enam korteriomandit, sealjuures peavad korteriomandid olema vähemalt kolme erineva isiku omandis või kolme korteriomandiga elamu üks omanikest on omavalitsusüksus. Kortelamul on ka elamu, mis on tervikuna valla või linna omandis ja milles on vähemalt kolm korterit, kuid ei pea olema moodustatud korteriomandeid;

[RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

3) projekt – omafinantseeringuga või renoveerimislaenuga või muude laenuvahenditega teostatavad käesolevas määruses sätestatud nõuetele vastav rekonstrueerimiseks vajalik tehnilise konsultandi teenuse osutamine, ehitusprojekti koostamine, rekonstrueerimistööd, energiaauditi koostamine ja omanikujärelevalve, millega kaasnevate kulude hüvitamiseks toetust taotletakse või kasutatakse;

[RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

4) rekonstrueerimine – ehitusseadustiku § 4 lõike 3 punktide 1–3 kohane hoone põhikonstruktsioonide ja tehnosüsteemide parendamine, mille tulemusena suureneb hoone energiatõhusus ja paraneb sisekliima;

[RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

5) rekonstrueerimistööd – käesoleva määruse § 8 punktides 1–13 nimetatud tegevused;

6) renoveerimislaen – korterelamu rekonstrueerimisele ja energiasäästu saavutamisele suunatud sihtotstarbeline krediidi- või finantseerimisasutuse poolt väljastatav laen;

7) sisekliima standard – standard EVS-EN 15251, mis määrab parameetrid olemasolevate hoonete sisekliima järelevalveks ning esitamiseks ja eelnimetatud standardi muudatused või standardi kehtetuks tunnistamisel samasisuline ja samaväärne kehtestatav standard;

8) sisekliima tagamine – energia kasutamine ruumiõhu kvaliteedi tagamiseks, sealhulgas temperatuuri hoidmiseks, tõstmiseks või langetamiseks vastavalt käesolevas määruses sätestatud ventilatsiooni- ja ruumi temperatuuride nõuetele ning valgustamine vastavalt hoone tüüpilisele kasutusele;

9) lokaalne taastuvenergia – hoones või kinnistul päikese-, tuule-, vee- või pinnaseenergiast toodetud elekter või soojusenergia. Soojuspumpade puhul võetakse energiaallikast saadud taastuvenergia energiaarvutuses arvesse soojuspumba soojusteguriga;

10) ventilatsioon – õhuvahetusprotsess siseruumide ja väliskeskkonna vahel, mille eesmärgiks on tagada puhas ja tervislik ruumiõhk;

11) põhiprojekt – korterelamu rekonstrueerimiseks vajalik ehitusprojekt, mis on koostatud vastavalt ehitusseadustiku § 13 lõike 3 alusel kehtestatud ehitusprojektile esitatavatele nõuetele ja vastab põhiprojekti nõuetele. Põhiprojekt peab sisaldama ülevaadet kõikidest planeeritud töödest (sh näiteks akende vahetuse osas vahetatavate akende arv);

[RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

12) energiatõhususarv [kWh/(m²·a)] – arvutuslik summaarne tarnitud energiade kaalutud erikasutus hoone tüüpilisel kasutusel, millest arvatakse maha summaarne eksporditud energiade kaalutud erikasutus. Energiatõhususarv kajastab hoone kompleksset energiakasutust nii sisekliima tagamiseks, tarbevee soojendamiseks kui ka olme- ja muude elektriseadmete kasutamiseks ning see arvutatakse hoone kōetava pinna ruutmeetri kohta hoone tüüpilisel kasutamisel; energiatõhusus arvutatakse vastavalt õigusaktides kehtestatud hoone energiatõhususe arvutamise meetodika järgi;

13) energiakasutus – soojus- või elektrienergia kasutus vaadeldavas süsteemipunktis. Energiakasutus arvutatakse netoenergiavajadusest, võttes arvesse süsteemikaod ja energia muundumised. Tehnosüsteemi lõpp-punktis (üldjuhul liitumispunkt energiavõrguga) võrdub tehnosüsteemi energiakasutus tarnitud energia ja lokaalse taastuvenergia summaga;

14) põhiprojekti ekspertiis – ehitusseadustiku § 14 lõikes 3 sätestatud tegevus, mille käigus kontrollitakse ehitusprojekti kui tervikut või ehitusprojekti osa koosmõjus ehitusprojekti kui tervikuga vastavalt ehitusprojekti ekspertiisi lähteülesandele.

[RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

§ 5. Vaide esitamine

Rakendusüksuse toimingu või otsuse peale tuleb enne halduskohtusse kaebuse esitamist esitada rakendusüksusele vaide vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-le 51. Vaide vaadatakse läbi haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

§ 6. Puhastulu arvestamine

Tulu teenivale projektile, milles rekonstrueeritav korterelamu on tervikuna valla või linna omandis ja projekti abikõlblikud kulud enne puhastulu mahaarvamist on üle 1 000 000 euro, kohaldatakse Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord” (edaspidi *ühendmäärus*) §-s 5 sätestatud ning puhastulu määratakse diskonteeritud puhastulu meetodil.

§ 7. Riigiabi

(1) Kui määruse alusel antav toetus on üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitisena antav riigiabi, siis kohaldatakse abi andmisel Euroopa Komisjoni 20. detsembri 2011. a otsuse „Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitisena antava riigiabi suhtes” sätestatud tingimusi (edaspidi *komisjoni 20. detsembri 2011. a otsus*).

(2) Kui määruse alusel antav toetus on vähese tähtsusega abi, kohaldatakse Euroopa Komisjoni määruses (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8) või Euroopa Komisjoni määruses (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.04.2012, lk 8–13) ja konkurentsiseaduse §-des 31 ja 33 sätestatud.

2. peatükk

Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr

§ 8. Toetatavad tegevused

Käesoleva määruse alusel toetatakse järgmisi tegevusi:

- 1) korterelamu fassaadi rekonstrueerimine ja soojustamine ning nendega kaasnevad tööd;
- 2) korterelamu rõdude ja lodžade korrastamine ja projektijärgne kinni ehitamine;
- 3) korterelamu katuse ja katuslae rekonstrueerimine ja soojustamine;
- 4) korterelamu akende ja välisuste vahetamine või renoveerimine ning nendega kaasnevad tööd;
- 5) korterelamu keldrilae soojustamine;
- 6) korterelamu küttesüsteemi asendamine, rekonstrueerimine või tasakaalustamine ja küttesüsteemi tasakaalustamise protokoll koostamine;
- 7) korterelamu vee- ja kanalisatsioonisüsteemi (sealhulgas sadeveedrenaaž, heitvee jääksoojuse kasutamise seadme paigaldamine, vee soojendamise seadme või sooja vee jaotamise süsteemi paigaldamine) asendamine või rekonstrueerimine;
- 8) korterelamule uue soojustagastusega ventilatsioonisüsteemi ehitamine või ventilatsioonisüsteemi rekonstrueerimine ja ventilatsioonisüsteemi mõõdistamise protokoll koostamine;
- 9) korterelamus taastuvenergia kasutamiseks vajalike seadmete ostmine ja paigaldamine;
- 10) korterelamu liftide juhtimissüsteemi ja ajami osaline või täielik rekonstrueerimine ning sellega kaasnevad tööd;
- 11) korterelamu üldkasutatavatel pindadel asuva hoone elektrisüsteemi asendamine või rekonstrueerimine;
- 12) rekonstrueerimistööde teostamisel üldkasutatavate pindade ja korterite akende soojustuse tasapinda paigaldamise ning kütte- ning ventilatsioonisüsteemi väljaehitamist tuleneva siseviimistluse taastamine;
- 13) korterelamu rekonstrueerimisel liikumispuuetega isikutele hoonesse sissepääsu tagamiseks trepimademetele panduste ja käsipuude paigaldamine;
- 14) korterelamu energiaauditi koostamine;
- 15) käesoleva paragrahvi punktides 1–13 nimetatud tööde teostamiseks vajaliku ehitusprojekti koostamine;
- 16) korterelamu rekonstrueerimistöödeks tehnilise konsultandi teenuse kasutamine vastavalt käesoleva määruse § 10 lõikes 3 sätestatule;
- 17) omanikujärelevalve teostamine.

§ 9. Kulude abikõlblikkus

(1) Abikõlblikud kulud on taotluse rahuldamise otsusega kinnitatud toetatavate tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud, mis vastavad ühendmääruse §-s 2 nimetatud kulu abikõlblikkuse ning käesolevas määruses sätestatud tingimustele.

(2) Käesoleva määruse §-s 8 sätestatud rekonstrueerimistööde elluviimiseks vajalikud kulud on abikõlblikud juhul, kui nimetatud tegevused on kajastatud nõuetekohases põhiprojektis.

(3) Toetatavate kulude hulka võib arvata ainult neid abikõlblikke kulusid, mis on tekkinud projekti abikõlblikkuse perioodil. Abikõlbliku kulu eest peab olema tasutud projekti abikõlblikkuse perioodil või 45 kalendripäeva jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi, kuid mitte hiljem kui 31. augustil 2023. a. [RT I, 13.04.2017, 3- jõust. 16.04.2017, rakendatakse tagasiulatuvalt 2015. aasta 27. märtsist.]

(4) Omanikujärelevalve kulud on abikõlblikud, kui korterelamu rekonstrueerimistööde tegemiseks on taotleja sõlminud vastava lepingu omanikujärelevalve tegevusalal tegutseva ettevõtjaga, kellel on vastavasisuline õigussuhe ehitusseadustiku §-s 23 sätestatud pädeva isikuga või kui omanikujärelevalve teenust pakkuv füüsilisest isikust ettevõtja on ise pädev isik. Omanikujärelevalvet peab tegema eelnimetatud pädev isik, kes on märgitud majandustegevuse registris vastava ettevõtja pädevaks isikuks omanikujärelevalve tegevusala alaliigil. [RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

(5) Tehnilise konsultandi teenuse kulud on abikõlblikud, kui taotleja on sõlminud lepingu käesoleva määruse § 10 lõikes 6 sätestatud nimekirja kantud isikuga.

(6) Käesoleva määruse § 8 punktis 12 sätestatud tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud on abikõlblikud mitte rohkem kui 15% ulatuses rekonstrueerimistööde kogumaksumusest.

§ 10. Tehniline konsultant

(1) Toetuse, mille osakaal on 25% või 40% (Ida-Viru maakonnas vastavalt 35% või 50%), taotlemisel peab taotleja sõlmima lepingu tehnilise konsultandiga või ettevõtjaga, kelle kaudu osutab tehniline konsultant teenust. Tehniline konsultant nõustab taotlejat projekti elluviimisel.

(2) Tehnilise konsultandina võib tegutseda füüsiline isik, kes on läbinud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poolt heaks kiidetud koolitusmooduli alusel läbiviidud korterelamute rekonstrueerimise pädevuskoolituse ja sooritanud koolituse läbimist tõendava eksami nõutud tasemel ning kellel peab olema täidetud vähemalt üks järgnevatest nõuetest:

- 1) vähemalt 3-aastane kogemus korteriühistu juhatuse liikmena;
- 2) vastavalt kõrgharidusstandardi lisale 3 „Õppekavagrupid õppevaldkondades, nendes kõrgharidustaseme õpet läbiviivad õppeasutused ning nende antavate diplomite ja akadeemiliste kraadide nimetuste loetelu” diplom või akadeemiline kraad tehnika, tootmise ja ehituse õppevaldkonda kuulavas õppekavagrupis;
- 3) töösuhe ehitusseadustiku §-s 23 sätestatud pädeva isikuna ehitusseadustikus sätestatud ettevõtjaga; [RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]
- 4) ehitiste energiatõhususe kutseala kutse energiaaudiitor, tase 6 või diplomeeritud energiatõhususe spetsialist, tase 7 või volitatud energiatõhususe spetsialist, tase 8; [RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]
- 5) kinnisvarateenuste kutseala kutse korteriühistujuht, tase 4. [RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

(3) Tehnilise konsultandi ülesandeks on koostöös taotlejaga hoone rekonstrueerimise ehitusprojekti (eel-, põhi- ja tööprojekti) projekteerimistööde ja ehitushangete korraldamine ja/või rekonstrueerimistööde koordineerimine vastavalt käesolevas määruses toodud tingimustele, sealhulgas suhtlemine korteriühistu või kohaliku omavalitsusega ning projekterijate ja töövõtjatega. Tehniline konsultant võib teostada ka omanikujärelevalvet, kui ta on käesoleva määruse § 9 lõikes 4 sätestatud pädev isik ja vastab nimetatud lõikes sätestatule. [RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

(4) Tehniline konsultant osutab teenust kirjaliku lepingu alusel, mis on sõlmitud taotleja ja tehnilise konsultandi vahel või taotleja ja ettevõtja vahel, kelle kaudu tehniline konsultant teenust osutab. Tehniline konsultant võib tegutseda ka füüsilisest isikust ettevõtjana.

(5) Tehniline konsultant peab pakkuma sõltumatut teenust. Tal ei tohi olla majanduslikke huvisid ettevõtjate suhtes, kellelt võetakse projekteerimistöödeks või rekonstrueerimistöödeks hinnapakumisi ning kes teostavad nimetatud töid ja kellelt võetakse hinnapakumisi omanikujärelevalve teostamiseks, välja arvatud juhul, kui omanikujärelevalvet teostava ettevõtja juures tegutseb tehniline konsultant ehitusseadustiku § 21 lõike 1 punktis 1 nimetatud isikuna. [RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

(6) Rakendusüksus avaldab oma kodulehel nimekirja käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõuetele vastavatest isikutest. Taotleja on kohustatud valima tehnilise konsultandi ainult rakendusüksuse kodulehel avaldatud nimekirjast.

(7) Rakendusüksusel on õigus tehniline konsultant nimekirjast eemaldada, kui selgub, et isik ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõuetele või kui on kahtlusi tema töö kvaliteedi osas. Toetuse saajal on õigus teavitada rakendusüksust tehnilise konsultandi tegevuses esinevatest vajakajämistest ja pretensioonidest.

§ 11. Mitteabikõlblikud kulud

(1) Lisaks ühendmääruse §-s 4 sätestatud mitteabikõlblikele kuludele on mitteabikõlblikud järgmised kulud:

- 1) üldkasutatavate pindade või rekonstrueerimistöödega mitte seotud elektri- ja nõrkvoolusüsteemi tööd (näiteks korterisisised elektritööd);

2) taastuenergia tootmiseseadme jaotusvõrguga (elekter, kaugküte, gaas) liitumine, sealhulgas liitumiseks vajalikud seadmed (näiteks uus arvesti, liitumiskilp) ning seadmete paigaldamine;

3) kinnistu piirete ja parklate ehitamine;

4) muud ehitustööd, mida ei ole nimetatud §-s 8 toetatava tegevusena ja mis ei ole seotud korterelamu sisekliima parandamisega, väliste piirdetarindite või küttesüsteemide rekonstrueerimisega ning taastuenergia kasutamiseks seadmete paigaldamisega ning mis ei taga toetuse saamiseks vajaliku energiatõhususarvu saavutamist.

(2) Elamu lisakorrus(t)e ehitamine, pööningukorruse väljaehitamine, soklikorruse väljaehitamine või muu korterelamu laiendamine ja eelpool nimetatud tegevustega seotud ettevalmistavad tööd ei ole abikõlblikud ja peavad olema teostatud enne toetuse taotluse esitamist. Taotleja peab tõendama eelnimetatud tööde teostamise lõpetamist.

§ 12. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse periood on toetuse taotluse rahuldamise otsuses sätestatud ajavahemik, millal projekti tegevused algavad ja lõpevad ning projekti elluviimiseks vajalikud abikõlblikud kulud tekivad.

(2) Projekti abikõlblikkuse periood algab 1. jaanuaril 2014. a ja lõpeb hiljemalt 24 kuu möödumisel taotluse esitamise kuupäevast, kuid mitte hiljem kui 31. augustil 2023. a. Enne taotluse rakendusüksusele esitamise kuupäeva on abikõlblikud tehnilise konsultandiga sõlmitud lepingust tulenev kulu, rekonstrueerimistööde ehitusprojektide (eel-, põhi- ja tööprojektid) koostamise kulu ja energiaauditi koostamise kulu. Kui tehnilise konsultandiga sõlmitud lepingu kohaselt teostab tehniline konsultant ka omanikujärelevalvet, ei ole omanikujärelevalve teostamise kulu enne rakendusüksusele taotluse esitamise kuupäeva abikõlblik. Ehitusprojekti koostamise ja rekonstrueerimistöö alguskuupäevaks loetakse selle tegemiseks sõlmitava lepingu jõustumise kuupäev, või kui lepingus on sätestatud ehitusprojekti koostamise või rekonstrueerimistööde alguskuupäev, siis see kuupäev.

[RT I, 13.04.2017, 3- jõust. 16.04.2017, rakendatakse tagasiulatuvalt 2015. aasta 27. märtsist.]

(3) Taotleja ei tohi alustada muude, käesoleva paragrahvi lõikes 2 erandina mitte nimetatud, tegevuste elluviimist ega võtta kohustusi rekonstrueerimistööde elluviimiseks enne taotluse esitamist rakendusüksusele. Kohustuste võtmine on lubatav ainult juhul, kui kohustuste täitmine taotleja poolt on seotud sõltuvusse taotluse rahuldamise otsuse kehtima hakkamisest (ka omanikujärelevalve teostamine). Eelnimetatud tegevuste elluviimise alustamisel või kohustuste võtmisel enne taotluse rahuldamise otsuse kehtima hakkamist, on taotleja kohustatud tekkinud kulud ise kandma. Alates 1. jaanuarist 2014. a abikõlblikuks loetavad kulud on taotleja kohustatud kogu ulatuses ise kandma, kui taotlust ei rahuldata.

(4) [Kehtetu -RT I, 13.04.2017, 3- jõust. 16.04.2017]

(5) Toetuse saaja võib taotleda projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamist üks kord projekti abikõlblikkuse perioodi jooksul maksimaalselt 18 kuu võrra, kui projekti elluviimisel on ilmnunud toetuse saajast sõltumatud erakorralised asjaolud ja tingimused, et abikõlblikkuse periood ei ületa 42 kuud ning projekti tegevused planeeritakse lõpetada hiljemalt 2023. aasta 31. augustil. Kui projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamise taotlus on rahuldatud, loetakse projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemise kuupäevaks taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsuses sätestatud kuupäev.

(6) Projekt loetakse lõppenuks pärast lõpparuande kinnitamist rakendusüksuse poolt ja toetuse saajale toetuse maksimisest. Kui toetuse saaja taotleb toetuse maksmist kahes osas, siis viimase makse tegemisest.

§ 13. Toetuse osakaalud ja piirsumma

(1) Toetuse osakaalud on 15%, 25% või 40% käesoleva määruse § 8 punktides 1–14 nimetatud rekonstrueerimistööde ja tegevuste abikõlblikest kuludest ja 50% käesoleva määruse § 8 punktides 15–17 nimetatud tegevuste abikõlblikest kuludest vastavalt käesolevas paragrahvis sätestatule. Toetuse taotlemisel Ida-Viru maakonnas asuva korterelamu rekonstrueerimiseks suurendatakse toetuse osakaalu 10% võrra, välja arvatud juhul, kui toetuse osakaal on 50%. Omafinantseeringu määr peab abikõlblikest kuludest katma selle osa, mida toetus ei kata.

(2) Rekonstrueerimistööde abikõlblikest kuludest 15% suuruse osakaaluga toetust ei saa taotleda, kui korterelamu asub Tallinna või Tartu linnas, välja arvatud, kui esineb vähemalt üks järgnevatest tingimustest:

1) korterelamu jääb üld- või detailplaneeringu alusel miljööväärtuslikule hoonestusalale või on määratletud väärtusliku üksikobjektina või on tunnistatud kultuurimälestiseks või asub muinsuskaitsealal muinsuskaitsealase alusel või kuulub UNESCO maailmapärandi nimekirja ning eeltoodud piirang ei võimalda korterelamu rekonstrueerimisel saavutada 25% ega 40% toetuse saamiseks sätestatud energiatõhususarvu;

2) rekonstrueerimistööde käigus viiakse kütteõlil töötav katelseade üle taastuvalle kütusele.

(3) Korterelamu energiaauditi koostamisega seotud kulude hüvitamiseks antakse toetust samas osakaalus nagu elamu rekonstrueerimistööde abikõlblikele kuludele.

(4) Rekonstrueerimistööde abikõlblikest kuludest 15% osakaaluga toetuse, Ida-Viru maakonnas paikneva korterelamu puhul 25% osakaaluga toetuse, saamiseks peab taotleja projekti elluviimise tulemusena:

- 1) saavutama korterelamu rekonstrueerimistööde tulemusena vähemalt energiatõhususarvu klassi E (energiatõhususarv $ETA \leq 220 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{a})$);
- 2) tagama korterelamu rekonstrueerimisel ventilatsiooni vastavalt sisekliima standardi II klassi nõuetele või vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 5;
- 3) saavutama korterelamu rekonstrueerimisega vähemalt 20%-lise arvutusliku energiasäästu soojusenergia tarbimiselt.

(5) Taotleja, kes ei taga käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud osakaaluga toetuse saamiseks käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 2 sätestatud nõuet, peab tagama kõikide järgmiste nõuete täitmise:

- 1) korterites pidev ventilatsioon õhuvahetuskordsusega vähemalt 0,5 1/h;
- 2) sissepuhke või -võetavad välisõhuvooluhulgad vähemalt 10 l/s magamis- ja elutubades müratasemel mitte üle 25 dB(A);
- 3) väljatõmbe õhuvooluhulgad 1-toaliste korterite pesuruumis vähemalt 10 l/s ja köögis 6 l/s, 2-toaliste korterite pesuruumis vähemalt 15 l/s ja köögis 8 l/s, 3- ja enamatoaliste korterite WC-s vähemalt 10 l/s, pesuruumis 15 l/s ja köögis 8 l/s;
- 4) juhul, kui ventilatsioonisüsteemi projekteerimisel, ehitamisel või mõõdistamisel selgub, et mõne ruumi väljatõmbe õhuvooluhulka ei ole võimalik objektiivsetel põhjustel täita (näiteks puudub korteril vajalik arv ventilatsioonishahte, olemasoleva ventilatsioonishahti ristlõike pindala ei ole piisav), siis loetakse käesoleva lõike punktides 2 ja 3 toodud õhuvooluhulkade nõue täidetuks kogu korteri õhuvahetuskordsuse 0,5 1/h saavutamiseiga.

(6) Rekonstrueerimistööde abikõlblikest kuludest 25% osakaaluga toetuse, Ida-Viru maakonnas paikneva korterelamu puhul 35% osakaaluga toetuse, saamiseks peab taotleja projekti elluviimise tulemusena:

- 1) saavutama korterelamu rekonstrueerimistööde tulemusena vähemalt energiatõhususarvu klassi D (energiatõhususarv $ETA \leq 180 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{a})$);
- 2) rekonstrueerima korterelamu keskküttesüsteemi vähemalt korteripõhiselt reguleeritavana ja paigaldama radiaatoritele piirajatega varustatud termostaatventiilid, mis võimaldaks reguleerida ruumi temperatuuri vahemikus 18–23 kraadi;
- 3) soojustama ja rekonstrueerima korterelamu välisseinad täies mahus kaalutud keskmise soojuslähivuse tasemega $U \leq 0,25 \text{ W}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$;
- 4) vahetama kõik projekti alustamise hetkel vahetamata aknad kolmekordse klaaspaketiga energiasäästlike akende vastu, mille avatäite kompleksne soojuslähivuse tase paigaldatuna on $U \leq 1,10 \text{ W}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$ või olema korterelamu kõik aknad eelnevalt vahetanud soojapidavamate akende vastu. Aknad, mille vahetamata jätmine ei mõjuta hoone energiakulu, võib jätta vahetamata;
- 5) soojustama ja rekonstrueerima korterelamu katuse soojuslähivuse tasemega $U \leq 0,15 \text{ W}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$;
- 6) korterelamu rekonstrueerimisel tagama ventilatsiooni vastavalt sisekliima standardi II klassi nõuetele või vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 7.

(7) Taotleja, kes ei taga käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud osakaaluga toetuse saamiseks käesoleva paragrahvi lõike 6 punktis 6 sätestatud nõuet, peab tagama kõikide järgmiste nõuete täitmise:

- 1) korterites pidev ventilatsioon õhuvahetuskordsusega vähemalt 0,5 1/h;
- 2) sissepuhke või -võetavad välisõhuvooluhulgad vähemalt 10 l/s magamis- ja elutubades müratasemel mitte üle 25 dB(A);
- 3) väljatõmbe õhuvooluhulgad 1-toaliste korterite pesuruumis vähemalt 10 l/s ja köögis 6 l/s, 2-toaliste korterite pesuruumis vähemalt 15 l/s ja köögis 8 l/s, 3- ja enamatoaliste korterite WC-s vähemalt 10 l/s, pesuruumis 15 l/s ja köögis 8 l/s;
- 4) juhul, kui ventilatsioonisüsteemi projekteerimisel, ehitamisel või mõõdistamisel selgub, et mõne ruumi väljatõmbe õhuvooluhulka ei ole võimalik objektiivsetel põhjustel täita (näiteks puudub korteril vajalik arv ventilatsioonishahte, olemasoleva ventilatsioonishahti ristlõike pindala ei ole piisav), siis loetakse käesoleva lõike punktides 2 ja 3 toodud väljatõmbe õhuvooluhulkade nõue täidetuks kogu korteri õhuvahetuskordsuse 0,5 1/h saavutamiseiga;
- 5) keskkütte puhul peab värske õhu klapi paiknemine tagama õhu eelsoojendamise (paiknema näiteks radiaatori taga või kohal või paigaldatakse värske õhu radiaator).

(8) Rekonstrueerimistööde abikõlblikest kuludest 40% osakaaluga toetuse, Ida-Viru maakonnas paikneva korterelamu puhul 50% osakaaluga toetuse, saamiseks peab taotleja projekti elluviimise tulemusena:

- 1) saavutama korterelamu rekonstrueerimistööde tulemusena vähemalt energiatõhususarvu klassi C (energiatõhususarv $ETA \leq 150 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{a})$);
- 2) rekonstrueerima korterelamu keskküttesüsteemi vähemalt korteripõhiselt reguleeritavana ja paigaldama radiaatoritele piirajatega varustatud termostaatventiilid, mis võimaldaks reguleerida ruumi temperatuuri vahemikus 18–23 kraadi;
- 3) soojustama ja rekonstrueerima korterelamu välisseinad täies mahus kaalutud keskmise soojuslähivuse tasemega $U \leq 0,22 \text{ W}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$;
- 4) vahetama kõik projekti alustamise hetkel vahetamata aknad kolmekordse klaaspaketiga energiasäästlike akende vastu, mille avatäite kompleksne soojuslähivuse tase paigaldatuna on $U \leq 1,10 \text{ W}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$ ning paigaldama kõik aknad soojustuse tasapinda või lisasoojustama aknapaale. Soojustuse tasapinda paigaldamise või

aknapalede lisasoojustamise tulemusena peab välisseina ja akna liitekohta arvutuslik keskmine joonsoojuslähivus olema $\leq 0,05 \text{ W}/(\text{m}\cdot\text{K})$. Aknad, mille vahetamata jätmise ei mõjuta hoone energiakulu, võib jätta vahetamata; [RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

- 5) soojustama ja rekonstrueerima korterelamu katuse (soojuslähivuse tase $U \leq 0,12 \text{ W}/(\text{m}^2\cdot\text{K})$);
- 6) paigaldama korterelamusse soojustagastusega sissepuhke ja väljatõmbe ventilatsioonüsteemi, mis teenindab kõiki korterite ruume või soojuspumbaga soojustagastusega väljatõmbe ventilatsioonüsteemi, mis tagab võrdväärse sisekliima ja on varustatud välisõhu eelsoojendamise ja filtreerimise seadmetega nagu värske õhu radiaatorid;
- 7) korterelamu rekonstrueerimisel tagama ventilatsiooni vastavalt sisekliima standardi II klassi nõuetele või vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 9.

(9) Taotleja, kes ei taga käesoleva paragrahvi lõikes 8 sätestatud osakaaluga toetuse saamiseks käesoleva paragrahvi lõike 8 punktis 7 sätestatud nõuet, peab tagama kõikide järgmiste nõuete täitmise:

- 1) korterites pidev ventilatsioon õhuvahetuskordsusega vähemalt 0,5 1/h;
- 2) ilma elektrilise eelküttekalorifeerita ventilatsiooniseadmed;
- 3) sissepuhke välisõhuvooluhulgad vähemalt 10 l/s magamis- ja elutubades müratasemel mitte üle 25 dB(A);
- 4) väljatõmbe õhuvooluhulgad 1-toaliste korterite pesuruumis vähemalt 10 l/s ja köögis 6 l/s, 2-toaliste korterite pesuruumis vähemalt 15 l/s ja köögis 8 l/s, 3- ja enamatoaliste korterite WC-s vähemalt 10 l/s, pesuruumis 15 l/s ja köögis 8 l/s;
- 5) juhul, kui ventilatsioonüsteemi projekteerimisel, ehitamisel või mõõdistamisel selgub, et mõne ruumi väljatõmbe õhuvooluhulka ei ole võimalik objektiivsetel põhjustel täita (näiteks puudub korteril vajalik arv ventilatsioonisahte, olemasoleva ventilatsioonisahti ristlõike pindala ei ole piisav), siis loetakse käesoleva lõike punktides 3 ja 4 toodud õhuvooluhulkade nõue täidetuks kogu korteri õhuvahetuskordsuse 0,5 1/h saavutamiseks.

(10) Toetuse osakaal on 50% järgmistest abikõlblikest kuludest:

- 1) rekonstrueerimistööde teostamiseks vajalike ehitusprojektide (eel-, põhi- ja tööprojektide) koostamise kulu;
- 2) rekonstrueerimistööde teostamisega seotud tehnilise konsultandi teenuse osutamise kulu;
- 3) rekonstrueerimistööde teostamisega seotud omanikujärelevalve teenuse osutamise kulu.

(11) Hoone energiatõhusust mõjutavad eelnevalt teostatud rekonstrueerimistööd võetakse arvesse hoone energiatõhususarvu arvutuses. Käesoleva paragrahvi lõigetes 4, 6 ja 8 sätestatud osakaaluga toetuse saamise eelduste täitmisel arvestatakse ka enne taotluse esitamist teostatud käesolevas määruses toetuse saamiseks nõutud rekonstrueerimistöid järgmiselt:

- 1) käesoleva paragrahvi lõigetes 6 ja 8 toodud välisseina ja katuse soojuslähivusele seatud nõuete täitmiseks juba teostatud välisseinte ja katuse lisasoojustamise tööde ümbertegemine ei ole kohustuslik ja soojuslähivuse taseme nõue tuleb tagada toetuse taotluses toodud välisseinte ja katuse soojustamise tööde ulatuses;
- 2) käesoleva paragrahvi lõikes 8 toodud akna ja välisseina külmasilla arvutusliku joonsoojuslähivuse nõue ei kohaldu, kui korterelamu välisseinad on rakendusüksuse poolt varasemalt eraldatud korterelamute rekonstrueerimistoetuse raames soojustatud;
- 3) kui rekonstrueeritava korterelamu ventilatsioonüsteem on eelnevalt ehitatud või rekonstrueeritud kasutades rakendusüksuse poolt väljastatud varasemat korterelamute 25% või 35% osakaaluga rekonstrueerimistoetust, siis eelmise perioodi 25% osakaaluga toetust saanud elamute puhul tuleb eelnevalt paigaldatud värske õhu klappidele lisaks lahendada ka mehaaniline väljatõmme, juhul kui seda ei ole tehtud. Nimetatud perioodil 35% osakaaluga toetust saanud korterelamute puhul võib ventilatsioonüsteem jääda muutmata;
- 4) kui rekonstrueeritava korterelamu keskküttesüsteem on eelnevalt rekonstrueeritud korteripõhiselt reguleeritavaks, ei pea radiaatoritele eelnevalt paigaldatud termostaatventiile välja vahetama temperatuuri piiranguga termostaatventiilide vastu. [RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

(12) Toetuse maksimaalne summa on 1 200 000 eurot projekti kohta.

(13) Omafinantseeringuna ei käsitleta teisi riigi, kohalike omavalitsuste või muude Euroopa Liidu institutsioonide või fondide poolt antud tagastamatuid või tagastatavaid toetusi.

§ 14. Üld- või detailplaneeringu alusel miljööväärtuslikule hoonestusalale jääva või väärtusliku üksikobjektina määratletud või kultuurimälestiseks tunnistatud või muinsuskaitsealal muinsuskaitseaduse alusel asuva või UNESCO maailmapärandi nimekirja kuuluva korterelamu ja korterelamu kaugküttevõrgu ühendusest tulenevad rekonstrueerimise erisused

(1) Toetuse taotlemisel üld- või detailplaneeringu alusel miljööväärtuslikule hoonestusalale jääva või väärtusliku üksikobjektina määratletud või kultuurimälestiseks tunnistatud või muinsuskaitsealal muinsuskaitseaduse alusel asuva või UNESCO maailmapärandi nimekirja kuuluva korterelamu rekonstrueerimiseks kehtivad alljärgnevad erisused:

- 1) korterelamu aknad võib jätta uute vastu vahetamata, kui kohalik omavalitsusüksus ei ole andnud luba akende vahetamiseks kultuuriväärtuse või miljööväärtuse kaitse või tuleohutuse kaalutlustel. Sellisel juhul tuleb nõutav energiatõhususarvu klass või energiatõhususarvu tagada akende renoveerimisega (näiteks klaaside vahetamisega, klaaspaketi paigaldamisega ja tihendamisega) või teiste rekonstrueerimistöödega;

2) korterelamu fassaad võib olla nõutud soojuslähivuse tasemest vähem soojustatud või soojustamata, kui kohalik omavalitsusüksus on motiveeritult keelanud välisseinte lisasojustamise kultuuriväärtuse või miljööväärtuse kaitse kaalutlustel;

3) [kehtetu -RT I, 13.04.2017, 3- jõust. 16.04.2017]

(2) [Kehtetu -RT I, 13.04.2017, 3- jõust. 16.04.2017]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud korterelamu terviklahendusena rekonstrueerimisel tuleb rekonstrueerimistööde elluviimisel saavutada 15% osakaaluga toetuse saamiseks energiatõhususarv, mis vastab vähemalt energiatõhususarvu klassile „F”, 25% osakaaluga toetuse saamiseks energiatõhususarv, mis vastab vähemalt energiatõhususarvu klassile „E” ja 40% osakaaluga toetuse saamiseks energiatõhususarv, mis vastab vähemalt energiatõhususarvu klassile „D”.

(4) Kaugküttevõrguga mitte ühendatud korterelamu või kaugküttega, mis töötab ainult kütteperioodil, ühendatud korterelamu, kus sooja tarbevett valmistatakse lokaalselt elektri boileritega, terviklahendusena rekonstrueerimisel tuleb rekonstrueerimistööde elluviimisel saavutada 15% osakaaluga toetuse saamiseks energiatõhususarv, mis vastab vähemalt energiatõhususarvu klassile „F”, 25% osakaaluga toetuse saamiseks energiatõhususarv, mis vastab vähemalt energiatõhususarvu klassile „E” ja 40% osakaaluga toetuse saamiseks energiatõhususarv, mis vastab vähemalt energiatõhususarvu klassile „D”. Käesolevas lõikes sätestatud erisused ei laiene kaugküttevõrguga mitte ühendatud korterelamule, mis rekonstrueerimise käigus ühendatakse kaugküttevõrguga.

[RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

3. peatükk

Toetuse taotlemine ning nõuded taotlejale ja taotlusele

§ 15. Taotluse esitamine

(1) Toetust taotletakse jooksvalt.

(2) Rakendusüksus teavitab üleriigilise levikuga päevalehes ja oma kodulehel taotluste vastuvõtmise alustamise kuupäevast ja vastuvõtmise lõppemise kuupäevast toetuste eelarve lõppemisel. Rakendusüksusel on õigus peatada taotluste vastuvõtmine ka muudel alustel, teavitades sellest oma kodulehel.

(3) Taotlus esitatakse taotleja esindusõigusliku isiku poolt digitaalselt allkirjastatuna rakendusüksuse poolt kinnitatud taotlusvormil, mis on kättesaadav elektrooniliselt täidetavana rakendusüksuse kodulehel või läbi struktuuritoetuse registri (edaspidi *register*). Toetuse taotlemine ja toetuse kasutamisega seotud dokumentide ja teabe esitamine ning rakendusüksuse otsuste edastamine toimub kas elektrooniliselt elektronposti teel või läbi registri. Rakendusüksus teavitab taotluse esitamise viisist oma veebilehel.

§ 16. Nõuded taotlejale

(1) Toetust võib taotleda:

1) korterelamut haldav korteriühistu, mida esindab taotluse esitamisel mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud juhatuse liige või üldkoosoleku protokolliga kantud volituse alusel käesoleva määruse §-s 10 sätestatud nõuetele vastav tehniline konsultant;

2) vald või linn, kui korterelamu on tervikuna valla või linna omandis. Taotlejat võib esindada ka vastava kirjaliku volituse alusel käesoleva määruse §-s 10 sätestatud nõuetele vastav tehniline konsultant.

(2) Ärieesmärkide saavutamisele suunatud taotleja taotlust ei rahuldata. Ühes korterelamus asuvatest korteriomanditest vähemalt 80% peavad olema füüsilise isiku või isikute, valla või linna omandis. Kui korterelamu on tervikuna valla või linna omandis peavad kõik eluruumid olema kohaliku omavalitsuse üksuse sotsiaal- või munitsipaalururuumid.

[RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

(3) Taotleja peab vastama Vabariigi Valitsuse 21. augusti 2014. a määruse nr 133 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse taotlemise ja taotluste menetlemise nõuded ja tingimused toetuse andmise tingimuste määruse kehtestamiseks” (edaspidi *taotluste menetlemise määrus*) §-s 2 sätestatud nõuetele.

(4) Taotlejale Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8) (edaspidi *vähese tähtsusega abi määrus*), kohaselt antud abi koos käesoleva määruse raames antava abiga ja Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris (ELT L 352, 24.12.2013, lk 9–17) ja Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 717/2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.6.2014, lk 45–54) antud vähese tähtsusega abiga ei tohi jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul kokku ületada 200 000 eurot.

(5) Taotlejale Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.04.2012, lk 8–13), alusel antud abi ja vähese tähtsusega abi määruse kohaselt antud abi kogusumma ei tohi jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul koos käesoleva määruse raames taotletava toetusega ületada 500 000 eurot.

§ 17. Taotleja ja toetuse saaja kohustused

Taotleja on kohustatud täitma kõiki järgnevaid nõudeid:

- 1) tõendama, et tema ja taotlus vastavad käesolevas määruses esitatud nõuetele;
- 2) esitama rakendusüksuse nõudmisel taotleja ja taotluse kohta lisateavet või täiendavaid dokumente nõutud vormis ja tähtajal;
- 3) tõendama rakendusüksuse nõudmisel projekti omafinantseeringu ja mitteabikõlblike kulude tasumise suutlikkust;
- 4) võimaldama kontrollida taotluse ja taotleja vastavust nõuetele, sealhulgas võimaldama teha ette teatamata paikvaatlust rekonstrueeritavale korterelamule taotluse menetlemise ja rekonstrueerimistööde teostamise ajal; [RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]
- 5) teavitama rakendusüksust viivitamata taotluses esitatud andmetes toimunud muudatustest või ilmnenud asjaoludest, mis võivad mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist;
- 6) saama korterelamu rekonstrueerimise investeeringute katmiseks sihtotstarbelist laenu väljastavast krediidi- või finantseerimisasutusest positiivse otsuse asjaomase laenulepingu sõlmimiseks või omama osas, mida toetus ei kata, projekti elluviimiseks omafinantseeringut;
- 7) teostama korterelamu rekonstrueerimistööd vastavalt käesolevas määruses ja taotluse rahuldamise otsuses toodud tingimustele;
- 8) 25% või 40% (Ida-Viru maakonnas vastavalt 35% või 50%) osakaaluga toetuse taotlemisel kaasama rekonstrueerimistööde planeerimisse ja teostamisse tehnilise konsultandi, kes vastab käesoleva määruse §-s 10 esitatud tingimustele ning kellega peab leping tehnilise konsultandi teenuse osutamiseks olema sõlmitud hiljemalt taotluse esitamise hetkeks, kehtivusega vähemalt kõigi rekonstrueerimistöö(de) vastuvõtmise akti(de) jõustumiseni;
- 9) toetuse sihipäraseks kasutamiseks sõlmima rekonstrueerimistööde teostajaga lepingu, mille kohaselt annab tööde teostaja rekonstrueerimistöödele garantii vähemalt viieks aastaks pärast tööde üleandmise-vastuvõtmise kuupäeva ja sõlmima tehnosüsteemide regulaarse hooldusjuhise täitmise tagamiseks hoolduslepingud kehtivusega vähemalt viis aastat pärast tööde üleandmise-vastuvõtmise kuupäeva;
- 10) tagama, et korteriühistust taotlejal on üldkoosoleku kehtiv otsus toetuse abil plaanitatavate rekonstrueerimistööde teostamise kohta ning renoveerimislaenu võtmise vajadusel üldkoosoleku kehtiv otsus renoveerimislaenu võtmiseks ulatuses, mida ei kata taotletava osakaaluga toetus ja muu olemasolev omafinantseering;
- 11) täitma teisi struktuuritoetuse seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud kohustusi.

§ 18. Nõuded taotlusele

(1) Taotluses sisalduv projekt peab olema suunatud meetme tegevuse eesmärkide saavutamisele ja toetavate tegevuste elluviimisele.

(2) Taotlus peab lisaks taotluste menetlemise määruse § 4 lõikes 1 sätestatule vastama järgmistele nõuetele:

- 1) taotlus sisaldab käesolevas määruses nõutud teavet, mis on asjakohane, ammendav ja õige;
- 2) taotluses nimetatud tegevused panustavad otseselt meetme tulemuse saavutamiseks vajalike väljundite loomisesse;
- 3) taotletava toetuse suurus ja selle osakaal abikõlblikest kuludest ei ületa §-s 13 sätestatud toetuse osakaalu ega § 13 lõikes 12 sätestatud maksimaalset toetuse summat;
- 4) toetatavad tegevused tehakse käesoleva määruse § 12 lõikes 2 nimetatud abikõlblikkuse perioodil;
- 5) toetust taotletakse käesoleva määruse §-s 8 sätestatud toetatavatele tegevustele;
- 6) taotluses sisalduva projekti tegevused lõpetatakse projekti abikõlblikkuse perioodil;
- 7) kõik projekti elluviimisega seonduvad abikõlblikud kulud peavad olema kirjeldatud vastavalt taotlusvormil esitatud jaotisele;
- 8) taotluses esitatud andmed on taotleja teadmise kohaselt täielikud ja õiged.

(3) Taotlus peab sisaldama lisaks taotluste menetlemise määruse § 4 lõikes 2 sätestatud kinnitustele järgmiseid andmeid ja dokumente:

- 1) üldandmed taotleja kohta;
- 2) projekti eesmärk, kavandatavate toetatavate tegevuste kirjeldus ja tegevuste elluviimise koht;
- 3) toetatavate tegevuste orienteeruv ajakava ja toetuse maksmise orienteeruv ajakava;
- 4) taotletav toetuse osakaal;
- 5) teave taotluses nimetatud projekti kuludele teisest meetmest või muudest välisabi vahenditest toetuse taotlemise ja saamise kohta;
- 6) kinnitus, et toetuse saaja on teadlik sellest, et vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 39 lõikele 3 avalikustatakse toetuse saamise seotud andmed;

7) kinnitus, et toetuse saaja on teadlik, et toetust võidakse vähendada või tühistada ja sealjuures tuleb saadud toetus tagasi maksta, kui esinevad struktuuritoetuse seaduse § 45 lõikes 1 nimetatud finantskorrektsiooni alused, või taotluse rahuldamise otsus võidakse struktuuritoetuse seaduse § 22 lõikes 3 sätestatud aluste esinemisel täielikult või osaliselt kehtetuks tunnistada;

8) kinnitus, et toetuse saaja on nõus haldusaktide, dokumentide ja teabe kätetoimetamisega elektrooniliselt;

9) korterelamu energiaaudit ja korterelamu mõõdetud energiatarbimisel põhinev energiamärgis;

10) korterelamu rekonstrueerimiseks vajalik(ud) ehitusprojekti(d), mis peavad olema koostatud vähemalt põhiprojekti staadiumis vastavalt majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 58 lõike 1 punktile 1 teatamiskohustuse täitnud teenusepakkuja poolt ja toetuse tingimustele vastava energiatarbimise tõendamise energiaarvutus;

11) korteriühistust taotleja puhul üldkoosoleku otsuse protokoll, milles on fikseeritud rekonstrueerimistööde teostamise otsus, kohalikust omavalitsusest taotleja puhul vastav haldusakt, milles on fikseeritud rekonstrueerimistööde teostamise otsus, rekonstrueerimistööde ja kaasnevate teenuste kirjeldus, vajadusel renoveerimislaenu võtmise otsus projekti elluviimiseks, laenu võimalik maksimaalne summa, vajadusel tehnilise konsultandi volikirj;

12) ehitusseadustiku kohane ehitusteatis või ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 20 lõigetes 1 ja 2 sätestatud ehitusluba või kirjalik nõusolek;

[RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

13) 25% ja 40% (Ida-Viru maakonnas vastavalt 35% ja 50%) osakaaluga toetuse taotlemisel tehnilise konsultandiga sõlmitud leping rekonstrueerimistööde juhtimiseks;

14) korteriühistust taotleja puhul korteriühistu liikmete nimekiri taotluse esitamise kuupäeva seisuga;

15) ülesande andmise akt komisjoni 20. detsembril 2011. a otsuse artikli 4 tähenduses juhul, kui tegemist on üldist majandushuvi pakkuva teenuse osutamiseks vajaliku taristu arendamisega.

(4) Toetuse taotlemisel osakaaluga 25% või 40% (Ida-Viru maakonnas vastavalt 35% ja 50%) esitab taotleja 90 kalendripäeva jooksul taotluse rahuldamise otsuse kehtima hakkamisest projekti kogueelarve, iga käesoleva määruse §-s 8 nimetatud tegevuse või rekonstrueerimistööde kogumi kohta hinnapakumised ning teostatavate tegevuste lühikirjelduse vastavalt käesoleva määruse § 25 lõikele 4.

[RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

(5) Toetuse taotlemisel osakaaluga 15% esitab taotleja lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatule:

1) projekti kogueelarve, eristades sealhulgas abikõlblike ja mitteabikõlblike kulude summa, ning iga käesoleva määruse § 8 punktides 1–13 nimetatud tegevuse või rekonstrueerimistööde kogumi kohta vähemalt kolme omavahel sõltumatu pakkuja poolt esitatud hinnapakumise koos teostatavate tegevuste lühikirjeldusega rakendusüksuse poolt etteantud vormil. Käesoleva määruse § 8 punktides 14–17 sätestatud tegevuste osas ei pea vähemalt kolme omavahel sõltumatu pakkuja esitatud hinnapakumisi esitama rakendusüksuse poolt etteantud vormil. Kui toetuse saajal ei ole võimalik esitada kolme sõltumatut hinnapakumist, tuleb rakendusüksusele esitada põhjus ning võimalusel lisada isiku, kellelt pakumist sooviti, hinnapakumise tegemisest loobumise teade. Kui toetuse saaja ei vali odavaimat pakumist, tuleb esitada sellekohane põhjendus. Kui toetuse saaja tellib mitu või kõik tööd ühelt pakkujalt, võtab ta pakumused vastavalt rekonstrueerimistööde kogumile;

[RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

2) renoveerimislaenu väljastava krediidi- või finantseerimisasutuse positiivse otsuse asjaomase laenulepingu sõlmimiseks summas, mida teostatavate tegevuste elluviimiseks antav toetus ei kata või nimetatud summas omafinantseeringu olemasolu tõendava dokumendi;

3) ventilatsiooniseadmete tootespetsifikatsioonid.

[RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

(6) Toetuse abil finantseeritavad korterelamu rekonstrueerimistööd peavad olema ehitusprojekti loetletud ja kuuluma abikõlblike rekonstrueerimistööde hulka.

(7) Koostatav tööprojekt ei tohi olla vastuolus ekspertiisi läbinud põhiprojektiga. Juhul kui tööprojekti tehakse olulisi muudatusi, siis peab selle heaks kiitma ekspertiis, mille kulu ei ole abikõlblik ning mille peab iseseisvalt tellima taotleja.

4. peatükk Taotluse menetlemine

§ 19. Taotluse menetlemine

(1) Taotluse menetlemine koosneb selle registreerimisest, taotluse menetluse võtmisest või võtmata jätmisest, selgituste ja lisainformatsiooni või taotluse täienduste või muudatuste küsimisest, taotluse ja taotleja nõuetele vastavuse kontrollist, nõuetele vastavaks tunnistatud taotluse, sealhulgas selles sisalduva projekti nõuetele vastavuse hindamisest ning 25% ja 40% (Ida-Viru maakonnas vastavalt 35% ja 50%) osakaaluga toetuse taotlemisel põhiprojekti ja energiaarvutuste ekspertiisi tegemise korraldamisest ning taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemisest. Taotlusi menetletakse nende registreerimise järjekorras.

(2) Toetuse taotlemisel osakaaluga 25% ja 40% (Ida-Viru maakonnas vastavalt 35% ja 50%) tagab põhiprojekti ja energiaarvutuste esmase ekspertiisi rakendusüksus, kes korraldab ekspertiisi koostamise alustamise 10 tööpäeva jooksul taotluse menetluse võtmisest.

(3) Rakendusüksus võib taotluse menetlemise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisadokumente taotluses esitatud andmete kohta, taotluse täiendamist või muutmist, kui ta leiab, et taotlus ei ole piisavalt selge või selles esinevad puudused, näidates ühtlasi, millised asjaolud vajavad täiendavat selgitamist, täiendamist või lisainformatsiooni.

(4) Rakendusüksusel on õigus teha taotlejale ettepanek taotlust muuta, kui taotluse täielik rahuldamine ei ole võimalik taotluse rahastamiseks ette nähtud eelarve mahu tõttu või kui taotluse täielik rahuldamine ei ole põhjendatud, arvestades taotletud toetuse summat, projekti tegevusi, kulusid ja projektiga saavutatavaid tulemusi või mõju meetme tegevuste tulemustesse või kui muudatuste vajalikkust näeb ette põhiprojektile tehtud ekspertiis.

[RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

(5) Kui taotleja ei ole nõus toetuse summa või tegevuste muutmisega vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 4, tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus.

(6) Vastuvõetud taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 60 tööpäeva alates taotluse rakendusüksuses registreerimisest. Menetlemise tähtaja kulgemine peatub põhiprojekti ja energiaarvutuste ekspertiisi teostamise ajaks. Kui taotluses avastatakse puudusi, teatatakse sellest viivitamatult taotlejale ja antakse puuduste kõrvaldamiseks kuni 10-tööpäevane tähtaeg, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg.

§ 20. Taotluse registreerimine ja läbivaatamine

(1) Taotlus registreeritakse ja vaadatakse läbi rakendusüksuses. Taotluse läbivaatamise tähtaeg on 10 tööpäeva alates taotluse registreerimisest. Taotluse läbivaatamise käigus kontrollitakse, kas taotlus on täidetud nõuetekohaselt ja laekunud koos kõigi nõutud dokumentidega.

(2) Rakendusüksus ei ole kohustatud taotlust registreerima ega läbi vaatama, kui taotluse esitamise hetkel ei ole taotleja lisanud taotlusele energiaauditit, energiamärgist, mis kajastab hoone tegelikku energiatarbimist ega korteriühistust taotleja puhul üldkoosoleku kehtivat otsust ja kohalikust omavalitsusest taotleja puhul vastavat haldusakti, milles on fikseeritud rekonstrueerimistöde teostamise otsus. Nimetatud dokumentide puudumisel teavitab rakendusüksus taotlejat puuduste kõrvaldamise vajadusest.

(3) [Kehtetu – RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

§ 21. Taotleja nõuetele vastavaks tunnistamine

(1) Rakendusüksus kontrollib menetlusse võetud taotluse puhul taotleja nõuetele vastavust.

(2) Taotleja tunnistatakse nõuetele vastavaks juhul, kui taotleja vastab käeoleva määruse §-s 16 sätestatud kõikidele nõuetele.

(3) Taotleja nõuetele vastavaks tunnistamise korral teeb rakendusüksus taotleja nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse. Taotleja nõuetele mittevastavaks tunnistamise korral teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse ja taotluse nõuetele vastamist ei kontrollita.

§ 22. Taotluse nõuetele vastavaks tunnistamine

(1) Rakendusüksus kontrollib menetlusse võetud taotluse nõuetele vastavust.

(2) Taotlus tunnistatakse nõuetele vastavaks, kui on täidetud kõik käesoleva määruse §-18 sätestatud taotlusele esitatud nõuded.

(3) Taotlust ei tunnistata nõuetele vastavaks, kui esineb vähemalt üks alljärgnevatest asjaoludest:

1) taotlus ei vasta kasvõi ühele käesoleva määruse §-s 18 sätestatud nõudele ja taotleja ei ole taotluses esinevaid puudusi määratud tähtaja jooksul kõrvaldanud;

2) taotleja mõjutab pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil taotluse menetlemist;

3) taotleja ei võimalda kontrollida taotluses esitatud andmete õigsust või teha paikvaatlust.

(4) Taotluse nõuetele vastavaks tunnistamise korral teeb rakendusüksus taotluse nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse. Taotluse nõuetele mittevastavaks tunnistamise korral teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

§ 23. Projektide valikukriteeriumid ja kord

(1) Taotluses kirjeldatud projektide rahastamise otsustamisel lähtutakse asjaolust, kas taotlus ja selles kirjeldatud projekt vastab käesolevas määruses sätestatud nõuetele ja meetme tegevuse eesmärgile. Taotlus loetakse läveni ületanuks, kui esinevad kõik järgnevad tingimused:

1) taotluses kirjeldatud projekt vastab määruses sätestatud nõuetele ja meetme tegevuse eesmärgile;

- 2) taotlusest ja sellele lisatud materjalidest nähtub, et taotleja suudab projekti elluviimise tulemusena saavutada käesoleva määruse § 13 lõigetes 4 kuni 9 sätestatu, olenevalt taotletava toetuse osakaalust;
- 3) taotleja ja taotlus on tunnistanud nõuetele vastavaks.

(2) Taotluses kirjeldatud projekt vastab meetme tegevuse eesmärgile, kui selles on ette nähtud käesoleva määruse §-s 8 sätestatud tegevuste elluviimine ning on täidetud §-s 13 toodud toetuse osakaaludele vastava projekti elluviimise tulemused ja täidetud esitatud nõuded.

§ 24. Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise tingimused ja kord

(1) Taotluse rahuldamise kohta teeb rakendusüksus taotluse rahuldamise otsuse. Taotluse rahuldamata jätmise korral teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

(2) Rekonstrueerimistöode kogumaksumusest 25% ja 40% osakaaluga (Ida-Viru maakonnas paikneva korterelamu puhul vastavalt 35% ja 50% osakaaluga) toetuse taotlemise korral teeb rakendusüksus taotluse rahuldamise otsuse kõrvaltingimusega vastavalt käesoleva määruse § 25 lõikes 3 sätestatule.

- (3) Rakendusüksus teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse, kui:
- 1) taotlus ei ületa käesoleva määruse § 23 lõikes 1 sätestatud lävendit;
 - 2) projekti toetamine ei ole võimalik taotluste rahastamise eelarve mahu tõttu;
 - 3) taotlust ei ole võimalik osaliselt rahuldada;
 - 4) taotleja ei ole nõus toetuse vähendamise või projektis kavandatud toetatavate tegevuste muutmiselega;
 - 5) kui taotluse hindamisel selgub, et taotluses on esitatud teadlikult valeandmeid või esinevad asjaolud, mille tõttu taotlejat või taotlust ei saa nõuetele vastavaks tunnistada;
 - 6) taotleja mõjutab pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil taotluse menetlemist;
 - 7) taotleja ei täida §-s 17 sätestatud kohustusi.

(4) Taotluse rahuldamise otsuses täpsustatakse toetuse saaja õigusi ja kohustusi ning kehtestatakse tingimusi. Otsuses sätestatakse lisaks taotluste menetlemise määruse § 8 lõikes 4 sätestatule:

- 1) toetatavate tegevustega saavutatavad väljundid või tulemused ja nende saavutamise ajakava;
- 2) vajadusel kõrvaltingimus;
- 3) toetuse maksmise eeldatav ajakava;
- 4) käesoleva määruse § 13 lõigetes 3 ja 10 sätestatud kulude hüvitamine pärast rekonstrueerimistöode nõuetekohast ellu viimist vastavalt käesoleva määruse § 13 lõigetele 4, 6 ja 8.

(5) Taotlus ja selle kohta täiendavalt esitatud teave on taotluse kohta tehtud otsuse lahutamatu lisa.

(6) Taotleja ja taotluse nõuetele vastavaks või mittevastavaks tunnistamise ja taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsus toimetatakse taotlejale elektrooniliselt kätte 10 tööpäeva jooksul nimetatud otsuse vastuvõtmisest arvates.

§ 25. Taotluse osaline ja kõrvaltingimusega rahuldamine

- (1) Taotluse osaline rahuldamine on põhjendatud, kui:
- 1) taotletava toetuse maht ületab taotluste rahastamise eelarve vaba jäägi;
 - 2) toetust on taotletud tegevustele või kulude katteks, mis ei ole abikõlblikud või projekti elluviimise seisukohast olulised või põhjendatud;
 - 3) omafinantseeringu tagamine ei ole taotluses esitatud eelarve mahus võimalik või realne;
 - 4) projekti eesmärgid on saavutatavad ka osalise toetusega.

(2) Taotluse rahuldamise otsuse võib teha haldusmenetluse seaduse § 53 tähenduses kõrvaltingimusega, kui on tõenäoline, et lõpliku otsuse tegemiseks vajalik eeldus saabub või täidetakse hiljemalt kõrvaltingimuses märgitud tähtaja jooksul ning kõrvaltingimuse seadmine on mõistlik.

(3) Toetuse taotlemisel 25% ja 40% osakaaluga (Ida-Viru maakonnas paikneva korterelamu puhul vastavalt 35% ja 50% osakaaluga) rekonstrueerimistöode abikõlblikest kuludest tehakse taotluse rahuldamise otsus kõrvaltingimusega, sätestades taotluse rahuldamise otsuse kehtima hakkamise kõikide järgmiste tingimuste saabumisel:

- 1) põhiprojekti ekspertiis kinnitab põhiprojekti vastavust nõuetele või taotleja täiendab põhiprojekti vastavalt ekspertiisis osundatule ning seejärel läbiviidav ekspertiis kinnitab põhiprojekti nõuetele vastavust;
- 2) juhul kui rakendusüksuse poolt tellitava põhiprojekti ja energiaarvutuste ekspertiisi tulemusena põhiprojekt muutub, on taotleja vajadusel küsinud täiendavad hinnapakkumised, mis tulenevad muudetud projektist, korraldanud vajadusel uue üldkoosoleku ning esitanud uued hinnapakkumised ja üldkoosoleku kehtiva otsuse plaanitavate rekonstrueerimistöode teostamise kohta rakendusüksusele või kohalikust omavalitsusest taotleja puhul esitanud vajadusel uue haldusakti;
- 3) taotleja on saanud renoveerimislaenu väljastavast krediidi- või finantseerimisasutusest positiivse otsuse asjaomase laenulepingu sõlmimiseks summas, mida toetatavate tegevuste elluviimiseks antav toetus ei kata või tõendanud nimetatud summas omafinantseeringu olemasolu.

(4) Kõrvaltingimusega tehtud otsuse kehtima hakkamisest 90 kalendripäeva jooksul esitab toetuse saaja rakendusüksusele projekti kogueelarve, eristades sealhulgas abikõlblike ja mitteabikõlblike kulude summa, ning käesoleva määruse § 8 punktides 1–13 nimetatud tegevuse või rekonstrueerimistöode kogumi kohta vähemalt

kolme omavahel sõltumatu pakkuja poolt esitatud hinnapakumise koos teostatavate tegevuste lühikirjeldusega rakendusüksuse poolt etteantud vormil. Käesoleva määruse § 8 punktides 14–17 sätestatud tegevuste osas ei pea vähemalt kolme omavahel sõltumatu pakkuja esitatud hinnapakumisi esitama rakendusüksuse poolt etteantud vormil. Kui toetuse saajal ei ole võimalik esitada kolme sõltumatut hinnapakumist, tuleb rakendusüksusele esitada põhjus ning võimalusel lisada isiku, kellelt pakumist sooviti, hinnapakumise tegemisest loobumise teade. Kui toetuse saaja ei vali odavaimat pakumist, tuleb esitada sellekohane põhjendus. Kui toetuse saaja tellib mitu või kõik tööd ühelt pakkujalt, võtab ta hinnapakumised vastavalt rekonstrueerimistööde kogumile. [RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

(5) Taotluse tingimusliku rahuldamise otsuse põhjal ei teki otsuse saajal õigust toetuse maksetele. Õigus toetusega seotud maksetele tekib toetuse saajal pärast rakendusüksuse poolt kõrvaltingimuse saabumise kohta vastava kinnituse vormistamist toetuse rahuldamise otsuse juurde.

(6) Taotluse osalise või kõrvaltingimusega rahuldamise otsus vormistatakse lähtudes käesoleva määruse § 24 lõikest 4.

§ 26. Taotluse rahuldamise otsuse muutmine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Taotluse rahuldamise otsust muudetakse rakendusüksuse algatusel või toetuse saaja sellekohase kirjaliku avalduse alusel.

(2) Taotluse rahuldamise otsust võib muuta kuni projekti lõppenuks lugemiseni.

(3) Taotluse rahuldamise otsuse muutmine vormistatakse otsusena taotluste menetlemise määruse § 10 lõikes 2 sätestatud juhtudel.

(4) Kui muutuvad taotluse rahuldamise otsuses märgitud taotluste menetlemise määruse § 10 lõikes 2 nimetatata asjaolud, teavitab toetuse saaja rakendusüksust kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis hiljemalt ühe kuu jooksul.

(5) Kui muudetakse taotluse rahuldamise otsuses märgitud tegevuse ulatust, lisatakse täiendav toetatav tegevus, muudetakse toetuse summat või osakaalu abikõlblikest kuludest, hindab rakendusüksus enne otsuse tegemist muudatuse asjakohasust ja vajalikkust.

(6) Rakendusüksusel on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest juhul, kui soovitatav muudatus mõjutab oluliselt projekti oodatavaid tulemusi ja mõju või nende vastavust meetme tegevuse eesmärkidele.

(7) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab rakendusüksus 30 tööpäeva jooksul pärast vastavasisulise taotluse saamist.

(8) Taotluse rahuldamise otsust võib muuta tagasiulatuvalt, kui see aitab kaasa projekti tulemuste saavutamisele ja muudatus on põhjendatud.

(9) Taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse täielikult või osaliselt kehtetuks, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud või taotlus oleks rahuldatud osaliselt;
- 2) taotlemisel või projekti elluviimisel on teadlikult esitatud ebaõiget või mittetäielikku teavet või teave on jäetud teadlikult esitamata;
- 3) toetuse saaja avaldust taotluse rahuldamise otsuse muutmiseks ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata;
- 4) toetuse saaja esitab avalduse toetuse kasutamisest loobumise kohta;
- 5) kõrvaltingimusega taotluse rahuldamise otsuse korral kõrvaltingimus ei saabu või seda ei suudeta tähtaegselt täita;
- 6) toetuse saaja ei ole maksetaotluse esitamise hetkeks esitanud põhiprojekti muudatuste vastavust kinnitavat ekspertiisi.

5. peatükk Toetuse maksmine ja aruannete esitamine

§ 27. Toetuse maksmise tingimused

(1) Rakendusüksus maksab toetust või teeb viimase makse rekonstrueerimistööde lõppemist kinnitava akti alusel ja tingimusel, et projekti tegevuste elluviimine on tõendatud. Käesoleva määruse § 13 lõikes 10 sätestatud osakaaluga toetust makstakse ainult juhul, kui käesoleva määruse alusel toetatavad rekonstrueerimistööd on nõuetekohaselt ellu viidud.

(2) Maksetaotluse menetlemisel ja toetuse maksmisel lähtutakse struktuuritoetuse seaduse §-dest 28 ja 29, ühendmääruse §-dest 11 kuni 14 ning käesolevas määruses ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud maksete tegemise täpsustavatest tingimustest ja korrast. Toetus makstakse välja pärast kõigi projekti tegevuste nõuetekohast elluviimist, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 8 sätestatud juhul, tegelike kulude alusel vastavalt ühendmääruse § 14 lõikele 1.

(3) Toetuse maksmisel ühendmääruse § 14 lõike 1 punktis 2 sätestatud viisil võib rakendusüksus teha makse otse tarnijale või töövõtjale, kui on täidetud ühendmääruse § 14 lõikes 2 sätestatud tingimused ning rakendusüksusel on võimalik menetleda maksetaotlust arvel märgitud maksetähtjaks. Makse tegemisel toetuse saajale, on viimane kohustatud esitama rakendusüksusele maksmist tõendavad dokumendid 10 kalendripäeva jooksul makse saamisest arvates vastavalt ühendmääruse § 14 lõikele 5.

(4) Toetuse saaja esitab rakendusüksusele maksetaotluse pärast kõigi projekti tegevuste elluviimist. Maksetaotlusele peab olema lisatud üldtunnustatud meetoodika kohane ventilatsioonisüsteemi õhuvooluhulkade mõõdistamise protokoll, küttesüsteemi tasakaalustamise protokoll, gaasiseadme olemasolul korteris gaasipaigaldise audit ja kulude tekkimist tõendavad dokumendid.
[RT I, 13.04.2017, 3- jõust. 16.04.2017]

(5) Toetus makstakse välja vastavalt taotluse rahuldamise otsuses nimetatud osakaalule abikõlblikust kulust ning kuni antud otsuses märgitud summani. Kui rekonstrueerimistööde maksumus kujuneb odavamaks, kui taotluses märgitud toetuse summa, makstakse toetust lähtuvalt projekti tegelikust maksumusest vastavalt taotluse rahuldamise otsuses märgitud toetuse osakaalule.

(6) Kulude tekkimist tõendavateks dokumentideks on vastava majandustehingu toimumist tõendavad dokumendid, sealhulgas arve, maksekorraldused, tööde vastuvõtu aktid ja lepingud.

(7) Pärast maksetaotluse saamist kontrollib rakendusüksus kulude abikõlblikkust, sealhulgas toetuse saaja kohustuste täitmist, viib läbi paikvaatluse ning teostab väljamakse hiljemalt 90 kalendripäeva jooksul alates maksetaotluse saamisest ja kinnitab maksetaotluse struktuuritoetuse registris hiljemalt kaks tööpäeva enne väljamaksmise tähtpäeva.
[RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

(8) Toetuse saaja, kellele anti toetust osakaaluga 25% või 40% (Ida-Viru maakonnas vastavalt 35% või 50%), võib toetuse maksmist taotleda kahes osas. Toetuse saajal on õigus esitada maksetaotlus toetuse osaliseks makseks, kui vastu on võetud vähemalt 80% rekonstrueerimistööde kogumahust. Osaline makse tehakse vastavalt teostatud rekonstrueerimistööde üleandmis-vastuvõtmisaktile ning sellele vastavale arvele, sealjuures ei või toetuse teine makse olla väiksem kui 15% rekonstrueerimistööde kogumahust. Teine osa toetusest makstakse välja pärast kõigi projekti tegevuste elluviimist, vastuvõtmist ja maksetaotluse esitamist.

(9) Juhul kui maksetaotluses on puudusi või toetuse saajalt on vaja küsida täiendavaid dokumente või teavet, annab rakendusüksus toetuse saajale kuni 10-tööpäevase tähtaja puuduste kõrvaldamiseks, mille võrra pikeneb maksetaotluse menetlemise tähtaeg. Põhjendatud juhul võib rakendusüksus kontrollimise aega pikendada, teavitades sellest toetuse saajat viivitamatult.

§ 28. Maksetaotluse menetluse peatamine ja toetuse maksmisest keeldumine

(1) Rakendusüksus võib peatada maksetaotluse menetlemise osaliselt või täielikult vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-le 30.

(2) Rakendusüksus võib toetuse maksmisest osaliselt või täielikult keelduda, kui toetuse saaja ei tõenda maksetaotluses sisalduvate kulude abikõlblikkust või kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud peatamise aluseks olev asjaolu ei ole tähtaegselt kõrvaldatud.

(3) Rakendusüksus võib jätta toetuse osaliselt või täies ulatuses välja maksmata, kui toetuse saaja ei ole maksetaotluse esitamise hetkeks esitanud põhiprojekti muutmisel selle vastavust kinnitavat ekspertiisi.
[RT I, 31.12.2015, 2- jõust. 03.01.2016]

§ 29. Teabe ja aruannete esitamise tähtajad ja kord ning aruannete vormid

(1) Toetuse saaja esitab rakendusüksusele projekti elluviimise kohta lõpparuande vastavalt toetuse taotluse rahuldamise otsuses märgitud rakendusüksuse kinnitatud vormil 30 tööpäeva jooksul pärast toetuse viimase makse saamist. Kui toetust makstakse toetuse saajale vastavalt ühendmääruse § 14 lõike 1 punktile 2, esitab toetuse saaja 10 kalendripäeva jooksul pärast toetuse saamist rakendusüksusele maksekorraldused, mis tõendavad väljamakstud toetuse sihipärasest kasutamisest.

(2) Kinnitatud lõpparuande esitab rakendusüksus rakendusasutusele teadmiseks läbi struktuuritoetuse registri. Juhul kui lõpparuande esitamine läbi struktuuritoetuse registri ei ole registri tehnilistest probleemidest tulenevalt võimalik, esitatakse lõpparuanne rakendusüksusele elektronposti teel.

(3) Projekti lõpparuandes peab olema kajastatud vähemalt järgmine informatsioon:

1) taotluse rahuldamise otsuses sätestatud andmed projekti kohta (projekti nimi, projekti number, toetuse saaja nimi jne);

- 2) projekti aruandlusperiood;
- 3) andmed projekti edenemise kohta (läbiviidud hanked, teostatud tööd ja tegevused, tulemuste ja indikaatorite saavutustaseme seis jmt);
- 4) andmed toetuse maksete kohta (võrdlus taotluses toodud ajakavaga);
- 5) toetuse saaja hinnang projekti tulemuslikkusele ja elluviimisele;
- 6) toetuse saaja kinnitus andmete õigsuse kohta, allkiri ja aruande esitamise kuupäev.

(4) Toetuse saaja, kes sai toetust korterelamu rekonstrueerimiseks, on kohustatud esitama rekonstrueerimise projekti lõppemisele järgneva kalendriaasta mõõdetud tarbimisandmete baasil koostatud elamu energiamärgise pärast projekti elluviimist rakendusüksuse poolt sätestatud viisil kas elektrooniliselt digitaalallkirjaga allkirjastatult, paber kandjal omakäeliselt allkirjastatult või läbi struktuuritoetuste e-keskkonna hiljemalt ühe kuu mõödudes asjakohase kalendriaasta lõppemisest.

6. peatükk

Toetuse saaja ja rakendusüksuse õigused ja kohustused

§ 30. Toetuse saaja õigused ja kohustused

(1) Toetuse saajal on õigus saada rakendusüksuselt informatsiooni ja nõuandeid, mis on seotud õigusaktides sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustuste täitmisega.

(2) Toetuse saajale antakse võimalus esitada oma seisukohad vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-s 23 sätestatule.

(3) Toetuse saaja tagab lisaks struktuuritoetuse seaduse §-s 24 sätestatud kohustustele järgmiste kohustuste täitmise:

- 1) võimaldama rakendusüksuse volitatud isikul viia läbi rekonstrueerimistööde ja omanikujärelevalve teostamise kontrollimiseks paikvaatlust rekonstrueerimistööde teostamise perioodil;
- 2) eristama raamatupidamises projektiga seotud abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud;
- 3) täitma teavitamisega seotud kohustusi vastavalt Vabariigi Valitsuse 12. septembri 2014. a määrusele nr 146 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse andmisest avalikkuse teavitamise, toetusest rahastatud objektide tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja kord”;
- 4) täitma muid taotluse rahuldamise otsuses kehtestatud kohustusi.

(4) Juhul kui rekonstrueerimisprotsessi käigus soovib toetuse saaja muuta rekonstrueerimistöö(de) põhiprojekti, on toetuse saaja kohustatud põhiprojekti muutmisel esitama rakendusüksusele ekspertiisi, mis tõendab muudetud põhiprojekti ja vastavalt muudetud põhiprojektile teostatud energiaarvutuse vastavust toetuse saamiseks vajalike rekonstrueerimistööde mahule, kvaliteedile ja energiatõhususele. Nimetatud korduvat ekspertiisi käesoleva määruse raames ei toetata.

§ 31. Rakendusüksuse õigused ja kohustused

(1) Rakendusüksusel on lisaks struktuuritoetuse seaduse § 8 lõikes 2 loetletud ülesannetele õigus:

- 1) teostada toetuse saaja territooriumil kontrolli vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-le 42;
- 2) kontrollida toetuse ja omafinantseeringu kasutamist;
- 3) nõuda taotluses sisaldunud projekti kestuse, tegevuste, eesmärkide, tulemuste ja kulude kohta täiendavate andmete ja dokumentide esitamist, mis tõendavad projekti nõuetekohast teostamist ja toetuse saaja kohustuste nõuetekohast täitmist;
- 4) vähendada toetuse suurust proportsionaalselt projekti taotluse rahuldamise otsuses kinnitatud maksumuse vähenemisel;
- 5) peatada maksetaotluse menetlus ja vähendada toetuse summat vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 30 lõigetes 1 ja 3 sätestatule.

(2) Rakendusüksus on kohustatud täitma lisaks struktuuritoetuse seaduse § 8 lõikes 2 sätestatule järgmiseid kohustusi:

- 1) toetuse taotluse, projektide seire- ja muude andmete sisestamine struktuuritoetuse registrisse;
- 2) pidev meetme rahaliste jääkide seire ja vajadusel ülevaate esitamine rakendusüksusele;
- 3) üks kord aastas rakendusüksusele aruande esitamine rakendusüksuse koostatud vormil, kajastades aruandes muuhulgas rakendusüksuse otsuseid, mis puudutavad toetuse taotluse rahuldamist, selle muutmist või kehtetuks tunnistamist;
- 4) toetuse kasutamise aruandlus, sealhulgas toetuse saaja poolt koostatud projekti lõpparuande läbivaatamine, vajadusel täiendamine ja kooskõlastamine toetuse saajaga, struktuuritoetuse registrisse sisestamine ning edastamine kinnitatult rakendusüksusele teadmiseks;
- 5) meetme seirearuande ja lõpparuande koostamine ning aruandes sisalduvate andmete õigsuse kinnitamine rakendusüksuse juhi poolt ning edastamine rakendusüksusele;
- 6) toetuse saajale toetuse andmist ja kasutamist puudutavates küsimustes selgituste andmine;

- 7) toetuse andmise ja kasutamise kohta ülevaadete koostamine ja avalikustamine;
- 8) rakendusasutuse teavitamine takistustest, mille tõttu pole võimalik projekti nõuetekohaselt ellu viia;
- 9) projektidele järelkontrolli teostamine hiljemalt viie aasta jooksul pärast projekti abikõlblikkuse tähtaja lõppu veendumaks, et projekti elluviimise tulemusena soetatud vara ning rajatud või rekonstrueeritud infrastruktuuriobjekti kasutatakse sihtotstarbeliselt;
- 10) toetuse saaja teavitamine struktuuritoetuse seaduse § 24 punktides 14 ja 17 toodud vara sihipärase säilitamise ning dokumentide ja tõendite säilitamise tähtaja algusest ja lõpust;
- 11) säilitama vähese tähtsusega ja riigiabi andmist käsitlevaid andmeid kümne majandusaasta jooksul alates päevast, mil käesoleva määruse alusel anti viimast korda üksikabi;
- 12) teostama komisjoni 20. detsembri 2011. a otsuse artiklis 6 nimetatud kontrolli liigse hüvitamise üle;
- 13) tegema muid struktuuritoetuse seaduses ja selle alusel antud õigusaktides ning käesolevas määruuses sätestatud toimingud.

§ 32. Finantskorrektsioonid

- (1) Finantskorrektsiooni otsus tehakse vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 45 lõigetele 1 ja 2 ning ühendmääruse §-dele 21–23.
- (2) Toetus nõutakse tagasi vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-s 48 ning ühendmääruse §-s 24 sätestatule.
- (3) Viivist kohaldatakse vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-le 49.

7. peatükk Rakendussäte

[RT I, 13.04.2017, 3- jõust. 16.04.2017]

§ 33. Määruse rakendamine

Määruse § 9 lõiget 3 ja § 12 lõiget 2 rakendatakse tagasiulatuvalt 2015. aasta 27. märtsist.
[RT I, 13.04.2017, 3- jõust. 16.04.2017]